

DOM

Afsagt den 1. september 2015 af Østre Landsrets 18. afdeling
(landsdommerne Ulla Staal, Nikolaj Aarø-Hansen og Lars-Christian Sinkbæk (kst.) med
domsmænd).

18. afd. nr. S-3619-14:

Anklagemyndigheden

mod

1) T2

(advokat Esben Roslev, besk.)

2) T1

(advokat Kaj Høj, besk.)

Holbæk Rets dom af 8. december 2014 (60-1188/2014) er anket af T2 og T1 med påstand om
frifindelse i forhold 1 og 2 samt i øvrigt formildelse, herunder således at straffene gøres
betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har nedlagt endelig påstand om skærpeelse.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte T1 i medfør af
færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1 og 10, fratages førerretten i et af retten fastsat tidsrum.

Tiltalte T1 har heroverfor påstået frifindelse.

Tiltalte T1 er tidligere straffet

ved Kalundborg Rets dom af 18. august 2004 for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk.
1, og § 56, stk. 1, med en bøde på 8.000 kr., subsidiært fængsel i 10 dage, samt
frakendelse af førerretten i 1 år fra den 18. august 2004,

ved Holbæk Rets dom af 7. september 2010 for overtrædelse af blandt andet færdselslo-
vens § 53, stk. 1, og § 56, stk. 1, med fængsel i 30 dage, betinget, prøvetid 2 år, ud-

førelse af 30 timers samfundstjeneste og en bøde på 18.000 kr., subsidiært fængsel i 10 dage, samt frakendelse af førerretten i 6 år fra den 13. februar 2009,

ved Næstved Rets dom af 16. januar 2012 for overtrædelse af færdselslovens § 117 a, stk. 1, med en bøde på 9.000 kr., subsidiært fængsel i 10 dage, og

ved Roskilde Rets dom af 16. januar 2013 for overtrædelse af færdselslovens § 117 a, stk. 2, nr. 2, med fængsel i 10 dage, betinget, prøvetid 2 år, udførelse af 30 timers samfundstjeneste og en tillægsbøde på 11.500 kr., subsidiært fængsel i 10 dage.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af de tiltalte samt vidnerne A, B, F, ..., ..., ..., kriminalassistent C og D, der alle har forklaret i det væsentlige som i byretten.

De forklaringer, der i byretten blev afgivet af vidnerne E og G, er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte T2 har supplerende forklaret blandt andet, at T1 skulle til Gørlev for at se på en forstærker til et musikanlæg, og i den forbindelse kørte de forbi Fs lejlighed, fordi F skyldte ham penge. Han var iført en T-shirt og et par grå arbejdsbukser, mens T1 havde et par orange arbejdsbukser på. De medbragte ikke et koben, og da de talte med Fs naboer, undskyldte de, at de var gået forkert. Grunden til, at de første gang gik ind i Fs lejlighed, var, at de i lejligheden kunne se en hund, der tydeligvis var misrøgtet. Det var ikke planen, at F skulle have en ”røvfuld” eller lignende.

Han var ikke irriteret på F, men der var en dårlig stemning, da F tilbagebetalte de penge, han skyldte ham. T1 og han ville gerne have ryddet den dårlige stemning af vejen ved at få talt ud med F, og det var grunden til, at de anden gang tog til Fs lejlighed. Han kan ikke huske, om de talte nærmere herom, men de tog ikke til F for at ”tage pis” på ham. Da de anden gang kom til Fs lejlighed, var der lys et sted i lejligheden, og døren stod på klem, og de gik derfor ud fra, at F var kommet hjem, og gik ind i lejligheden. Der var tussmørke i lejligheden, og da han i et askebæger lagde en cigaret, som han havde i hånden, opstod ild i noget papir, således som han har forklaret i byretten. Det er derfor ikke rigtigt, at han tændte ild i papiret med en lighter, således som T1 først forklarede i byretten. Han tog papiret op og holdt det instinktivt væk fra

sig, måske i retning mod T1, der stod med ryggen til bordet og med siden til ham. Det brændende papir faldt herefter ned på gulvet, hvor ilden hurtigt fik fat i noget skummateriale, der lå på gulvet. Som forklaret i byretten forsøgte de at slukke ilden med vand ved brug af en hundeskål, men de havde ikke tid til at tale sammen i andet end korte kommandoer. Da de forlod lejligheden, kunne han ikke se, at der stadig var ild i lejligheden, men han var i tvivl. Han ved ikke, hvor længe de var i lejligheden.

Under den første politiafhøring af ham blev branden kun nævnt en passant, idet politiet stort set kun talte om at ransage hans lejlighed for at lede efter en bærbar computer og en hund. Foreholdt sin underskrevne forklaring til politirapport af 12. september 2013 ifølge hvilken han skulle have forklaret, at han ikke havde kendskab til branden, udover at han havde hørt, at Fs lejlighed var brændt, er det rigtigt, at han har forklaret således. Det er også rigtigt, at han i samme forbindelse fortalte politiet, at T1 og han kun havde taget hunden, men ikke computeren, med fra lejligheden. T1 og han havde ikke aftalt, hvad de skulle sige til politiet.

Om sine personlige forhold har han supplerende forklaret blandt andet, at han pr. 1. april 2015 har fået fastansættelse i en kommunes borgerservice, hvor han besvarer henvendelser fra borgerne og implementerer nye systemer, der skal lette borgernes adgang til kommunen. Han har fået mere samvær med sine børn, end han havde under byrettens behandling af sagen. Han har aldrig haft kontakt til det psykiatriske sundhedssystem.

Tiltalte T1 har supplerende forklaret blandt andet, at efter at T1 og han havde hentet forstærkeren i Gørlev, kørte de til Fs bopæl. De medbragte ikke et koben, men han havde en spartel i sine orange arbejdsbukser. De gik kun ind i Fs lejlighed, fordi de kunne se, at der i denne var en hund, som ikke havde det godt.

Han er ikke klar over, hvorfor de anden gang tog til Fs lejlighed, udover at de, således som T2 har forklaret i landsretten, ville "rense luften". Selv havde han ikke noget at være sur over, og T2 var ikke åbenlyst irriteret. I lejligheden opstod ilden for enden af bordet, og de forsøgte at trampe den ud, men det resulterede blot i, at ilden spredte sig til andre ting, der lå på gulvet. Det hele gik meget stærkt, uden at han kan sige hvor hurtigt, men der gik ikke ild i madrassen, der stod op ad vinduet, og der gik heller ikke ild i klædeskabet, men alene i det, der lå på gulvet. På grund af røgen var det svært at se, hvor meget ilden havde bredt sig. Han så ikke

ild, men røg da de forlod lejligheden. Han ved ikke, hvorfor de ikke gik til politiet – det var ikke noget, de talte om, men der var nok en stiltiende forståelse mellem dem om ikke at fortælle om branden. De talte ikke om, at T2 havde taget en computer fra lejligheden, og han så heller ikke en computer, da han dagen efter var med T2 på genbrugsstationen.

Han ved ikke, hvorfor han til politiet har sagt, at de ville ”tage pis” på F – det hele står lidt tåget for ham, da han har været alkoholiker i mange år. Når han har forklaret, at F skulle have en ”lærestreg”, må det være udtryk for, at han selv ville have skældt F ud, fordi F ikke passede hunden.

Om sine personlige forhold har han supplerende forklaret blandt andet, at han siden byrettens dom har ændret navn, idet hans efternavn ikke længere er ”T1”, men ”T1a”. Han blev i juli gift med moderen til sin yngste søn, og han bor nu sammen med sin kone, der er ved at uddanne sig til chauffør, og deres fælles søn samt konens særbarn. Siden byrettens dom har han gennemført 10. klasse, og han agter at læse HF med henblik på at uddanne sig til misbrugskonsulent. For tiden arbejder han på en ornestation.

A har supplerende forklaret blandt andet, at hans daværende kone B hørte, at deres terrassedør blev forsøgt opbrudt, og hun kaldte derfor på ham, hvorefter han hørte det samme. Han er helt sikker på, at de to personer, der forsøgte at bryde døren op, havde et halvt meter langt blåt koben i hænderne, og han kan huske, at B og han talte med de pågældende om, at Fs hund havde det dårligt. Der var meget uhumsk i Fs lejlighed, og han mener, at det var Fs hund, der i et forsøg på at komme ud af lejligheden havde smadret et vindue, som der herefter var opstillet en madras foran. B og hans soveværelse lå på første sal, og de blev vækket af, at tagplader sprang som følge af branden, der også skadede deres lejlighed.

B har supplerende forklaret blandt andet, at de to personer, der var ved at bryde terrassedøren op hos hende og A, stod med et blåt koben i hænderne og spurgte efter F, der skyldte dem penge. A og hun kunne ikke i deres soveværelse mærke varmen fra branden, men de vågnede ved lyden fra tagplader, der sprang, og de så herefter det hele stå i flammer. Efter branden blev de genhuset, men flyttede siden et andet sted hen.

F har supplerende forklaret blandt andet, at han studsede over, at de tiltalte kunne finde ham i Reersø. Hans computer lå i klædeskabet i soveværelset. De motorcykeldele, som han i byretten fortalte stod på gulvet, var blandt andet et topstykke og en motorblok. På spisebordet lå reklamer m.m. og muligt også et par kuverter. Hvis hunden havde bidt i et vattæppe eller i en pude, kunne der godt ligge mindre stykker heraf på gulvet. Det var ikke hunden, der havde lavet hul, hverken i vinduet eller i døren.

... har supplerende forklaret blandt andet, at de to personer, han så om eftermiddagen, virkede søgende, men han kan ikke i dag huske, om en af dem bar på en computer. Om aftenen blev han vækket ved banken på døren.

... har supplerende forklaret blandt andet, at hun og hendes mand var gået i seng, da de blev vækket af et brag. Hendes mand kunne lugte røg, og da de kom udenfor, så hun flammer, der lyste op. Deres bopæl blev ikke berørt af branden.

... har supplerende forklaret blandt andet, at de to personer, der spurgte efter F, talte om, at han skyldte dem penge, men ikke decideret om, hvorvidt han skyldte dem begge penge. Hun kan ikke i dag huske, hvornår de to personer kom igen.

Kriminalassistent C har supplerende forklaret blandt andet, at hvis der kun var ét arnested, vil han mene, at dette må have været inde i klædeskabet, idet branden i tilfælde af arnested ved madrassen ved vinduet ville være trukket ud gennem vinduet, hvilket ikke er foreneligt med de meget store brandskader i klædeskabet. De store brandskader i klædeskabet kan dog også skyldes dettes indhold, som han ikke er bekendt med, hvad var. Han har heller ikke kendskab til, hvilken type skumgummi madrassen var lavet af, men umiddelbart vil han ikke mene, at det er sandsynligt, at en ild antændt i madrassen ville kunne udvikle sig så hurtigt, at den ikke kunne slukkes.

D har supplerende forklaret blandt andet, at når han i sammenfatningen i sin erklæring af 14. oktober 2013 har anført, at der ved branden var fare for personers liv, er dette alene en brand- og bygningsteknisk vurdering, og således uden at han herved har forholdt sig til, om der rent faktisk var personer til stede i lejligheden over den udbrændte. Hvis der ikke var mennesker til stede i denne lejlighed, er det svært at argumentere for, at der konkret var fare for personers

liv. Som han husker det, var lejligheden udbændt. Når han i samme erklæring har anført, at hele lejligheden sås nogenlunde ensartet brandskadet, og at det ikke var muligt at fastlægge arnestedet nærmere, udover at det var i lejligheden, skyldes det, at han i erklæringen skulle forholde sig til lejlighedens installationer og derfor ikke brugte megen energi på at finde arnestedet, som han i stedet lod stå mere åbent.

Også for landsretten har der været afspillet optagelser fra politiets aflytning af telefonsamtaler mellem de tiltalte.

Retsgrundlag

Ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.), der trådte i kraft den 1. maj 2015, blev adgangen til anvendelse af samfundstjeneste som alternativ til ubetinget fængsel udvidet. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 50) fremgår under punkt ”4.2. Lovforslagets udformning” blandt andet:

”4.2.5.4. Samlet set er det Straffelovrådets opfattelse, at udgangspunktet bør være, at samfundstjeneste kan anvendes over for et bredt felt af kriminalitetsformer, og at der ikke er grundlag for fortsat at tale om et ”kerneområde” for anvendelsen af samfundstjeneste. Straffelovrådet lægger i den forbindelse også vægt på, at de to hovedanvendelsesområder for samfundstjeneste allerede i en årrække har været dels færdselssager, dels voldssager, mens det traditionelle ”kerneområde” – berigelsesforbrydelser – først kommer på tredjepladsen.

Det er Straffelovrådets opfattelse, at en udvidet brug af samfundstjeneste på straffelovens område navnlig bør komme på tale ved førstegangsovertrædelser, der ikke har karakter af organiseret eller banderelateret kriminalitet, og at der ved de lidt længere straffe bør indføres en ordning, hvorefter ny kriminalitet i den fastsatte prøvetid udløser en reststraf svarende til en tredjedel af den betingede fængselsstraf ifølge dommen til samfundstjeneste, når samfundstjenesten er udført. En sådan udvidelse af brugen af samfundstjeneste vil på den ene side åbne mulighed for at idømme flere førstegangskriminelle samfundstjeneste, men på den anden side samtidig indebære, at ny kriminalitet i prøvetiden straffes hårdere end i dag, ...

Valget mellem samfundstjeneste og ubetinget fængsel (når tiltalte findes egnet til samfundstjeneste) bør efter Straffelovrådets opfattelse fremover først og fremmest afgøres ud fra en samlet vurdering af dels grovheden af den nu foreliggende kriminalitet som udtrykt ved længden af fængselsstraffen, dels omfanget og alvoren af eventuel tidligere kriminalitet. Når bortses fra røveri, voldtægt, grov vold, grove våbenlovsovertrædelser, grove narkotikaforbrydelser og vidnetrusler

mv., bør kriminalitetens art derimod som udgangspunkt ikke som sådan tillægges væsentlig betydning, men der bør fortsat udvises tilbageholdenhed med at anvende samfundstjeneste i tilfælde, hvor der er tale om mere organiseret kriminalitet, eller hvor forurettede er påført betydelige fysiske eller psykiske skader. Det samme gælder som udgangspunkt, hvis kriminaliteten er udøvet over for et særligt værgeløst offer.

...

4.2.6. Justitsministeriet er enig i Straffelovrådets overvejelser og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med rådets lovudkast.

For så vidt angår *færdselssager* fremsætter Straffelovrådet ikke noget forslag vedrørende anvendelsen af samfundstjeneste, ...

Efter en samlet vurdering finder Justitsministeriet ikke grundlag for at foreslå ændringer i den ordning vedrørende anvendelse af samfundstjeneste som alternativ til ubetinget fængsel i færdselssager, som blev indført i 2005.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Også efter bevisførelsen for landsretten findes de tiltalte af de grunde, der er anført af byretten, skyldige i forhold 1 og 2 i overensstemmelse med byrettens bevisresultat.

Straffen for tiltalte T2 findes passende udmålt.

Under hensyn til tiltalte T1s tidligere straffe for spirituskørsel og kørsel i frakendelstiden forhøjes strafudmålingen for hans vedkommende til fængsel i 1 år og 2 måneder.

Henset til den ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.) skete udvidelse af adgangen til anvendelse af samfundstjeneste som alternativ til ubetinget fængsel findes straffen for tiltalte T2 og 1 år af straffen for tiltalte T1 at kunne gøres betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 200 timer inden for en længstetid på 1 år og i øvrigt som nedenfor bestemt, jf. straffelovens §§ 62 og 63, mens de resterende 2 måneder af straffen for T1 under hensyn til hans tidligere straffe for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden skal fuldbyrdes.

Tiltalte T1 er fundet skyldig i spirituskørsel med en alkoholpromille på 2,06. Da han to gange tidligere er frakendt førerretten ubetinget, og da kørslen fandt sted i frakendelsestiden,

frakendes han førerretten i 10 år fra landsrettens dom, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1 og 10, jf. § 128.

I øvrigt stadfæstes dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tiltalte T2 straffes med fængsel i 1 år.

Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år på betingelse af,

at tiltalte ikke begår strafbart forhold i prøvetiden,

at tiltalte i prøvetiden undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen, og

at tiltalte efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse udfører samfundstjeneste i 200 timer inden for en længstetid på 1 år.

Tiltalte T1 straffes med fængsel i 1 år og 2 måneder.

2 måneder af straffen skal fuldbyrdes, mens fuldbyrdelsen af den resterende del af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år på betingelse af,

at tiltalte ikke begår strafbart forhold i prøvetiden,

at tiltalte i prøvetiden undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen samt behandling mod misbrug af alkohol og euforiserende stoffer efter Kriminalforsorgens bestemmelse, og

at tiltalte efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse udfører samfundstjeneste i 200 timer inden for en længstetid på 1 år.

Tiltalte T1 frakendes førerretten i 10 år fra landsrettens dom.

Byrettens afgørelser om sagsomkostninger og konfiskation stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.